

hvali „mala“ liberalna gospoda, tista po trgih in na kmetih, s tem velicim činom, da je pouk prost in za vse, brez vsake odškodnine.

Bilo je tedaj gospôdi že premisliti in si je dvekrat vsako besedo preobrnila, predno se je odločila za ali zoper ona nasveta. Koliko muke jo je to stalo, razvidi se lahko, zakaj šolski odsek se je odločil za to, da je le eden nasvet spravil pred dož. zbor, češ, da še zado-
stuje za par let, za drugo pa naj skrbi — pri
hodnjost. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

O metljiki ali lucerni.

Ako reče človek, da še pri nas ne stoji z živino dobro, to se pravi, da še ne dobomo iz nje toliko koristi, kolikor bi je lahko ali vsaj radi od nje, težko, če mu kdo ugovarja. Tudi to je gotovo, da je gospodarju ljubša živina, če je lepa, dovolj debela in tedaj dobra ne samo za domačo rabo, ampak tudi za prodajo. Ali drugo je, je-li pa nam mogoče, da si spravimo in če jo imamo, da si ohranimo tako živino? Mi odgovorimo na to, da nimamo more biti lahko najlepše, toda boljše živine, kakor se vidi semtertje po sejmovih, pa že lahko imamo.

Treba pa je za lepo živino lepe snage in dobre krme. Gospodar, ki ji ne skrbi za oboje, ni vreden, pa tudi nima lepe živine. S skrbjo za snago pa že gre in ni treba druga, kakor trdne volje in pa pazljivosti pri gospodarji. Težje pa je s krmo, le-te si gospodar v časih ne more priskrbeti, naj si ima še tako dobro voljo. Za to mu manjka v časih dovolj dobrih travnikov, v časih pa mu kljubuje vreme. Če je zadnje, tedaj seveda ne more on za to, toda če mu manjka travnikov, more si pomoči, ako le hoče ter ima dovolj polja.

Kolikor ne potrebuje polja za žito in drugo silje, ki mu daje živež ali še tudi kak goldinar, toliko ga obrne lahko za krmo živine in ne bode mu žal za to. Dobička mu bode iz tega obilo. Iz ene strani ne manjka mu več dobre krme za živino, iz druge pa mu nareja le-ta bolji gnoj in tega lahko spravi na polje. Le-to mu bode pa zatem veliko več rodilo. Kaj pa naj seje za krmo živine, to se ne more kar tako reči, da velja za vse kraje, vendar pa smemo toliko reči, da za rogato živino ne vzraste bolja krma na polji, kakor so razne vrste detelje.

Dnes govorimo o metljiki ali lucerni. Le-ta je detelja, ki se priporoča najbolj za one kraje, kjer je rada suša. Ona prenaša še vročino in sušo, kakor je ne prenese nobena druga vrsta detelje. Raste pa tako naglo in tako obilo, da se kosi 4- ali 5krat na leto. To se godi pa le v nje drugem, v tretjem letu. V prvem letu

pa je celo nežna, rahla rastlina in treba je z njo s kraja lepo ravhati.

Če je le kje mogoče, izbere se za njo njiva blizu doma, prst na njej bodi rahla, toda ne mokrotna! V spomladi pa se navozi na njo ovčji gnoj precej na debelo in ta se podorje, čem globlje je mogoče. Kaj da raste pred metljiko, to zaleže malo, da je le njiva čista in nima pleveli. Ako pa je pleveli na njivi, k malu zaduši mlado ali še tudi staršo metljiko. Izlasti še ji je pirnica na poti.

Za metljiko seje se pa najbolje graborična zmes in le-ta se pokosi potem ter posuši na njivi v senó. Rž ali ječmen pa ni posebno za to, kajti ostane predolgo na njivi in ne pusti mladi metljiki prostora, da se vtrdi in le-ta toraj zaostane v svoji rasti.

Brž, ko je ta zmes v zemlji, povlači se njiva ter povalja. Za tem pa se vseje „čez križ“ metljika in sicer pride semena okoli 30 kilo na en hektar. Sedaj še se njiva z nova malo povlači z brano. Predno potlej ona zmes začne cvesti, kaže jo pokositi in če je vreme za to, naj se posuši na njivi v senó, če pa ni, naj se spravi zelena z njive ter daje živini v klajo. Dotlej je bila zmes metljiki varuhinja zoper mráz in sušo in ona je še ni dušila, sedaj pa ima metljika prostora za to, da se lepo razvija in vtrdi. Čez nekaj tednov je zmes spet vzrastla, z njo pa tudi metljika, obe boste k malu za košnjo. Tudi ta se posuši, da bode za seno.

Ne kaže kositi zmesi za to, da se polaga zelena živina, kajti taka košnja godéva se polagoma in njiva nima enake metljike. In vendar čemo imeti enako njivo in lepo metljiko na nji. Po tej košnji raste sama metljika in če ji streže vreme posebno dobro, da raste še za to, da se kosi, toda navadno se ne godi tako ter se spusti le še živina na njivo, da se pase po metljiki. Kedar pa je metljika le srednje ali le male rasti, bode še bolje, če se ne pusti živina na njo.

Metljika daje se lahko tudi konjem, vendar pa ni ona za nje, dokler še nima cvetnih popkov ali glavic. Kedar se da prerano konjem, povzroči jim koliko. Ali prej mora se metljika pokositi, kakor razcvete in že dobiva seme. Seme namreč potrebuje veliko soka in torej slabi korenine, tako pa bi bilo prehitro po metljiki sami.

Spomladi ni treba potlej, da se tako polje gnoji, izlasti ne s hlevnim gnojem, ta je pre-sočen in omehkuži metljiko, ne pa da ji streže dobro. Če raste kaj bolje vsled gnoja, to je le plevel. Kdor pa vse eno hoče gnojiti po par letih deteljišče, naj stori to s pepelom, z malcem ali tudi s kompostom. Tako si obdrži metljika v polni svoji moči in če je sicer prst globoka, ostane metljika tje do deset let. Kar se hvali semtertje, naj se kosi metljika, čem moči,

rano, tega ne potrjuje skušnja. Ako je suša in se metljika kosi po gosto, to ji škodi in tako ne vrže veliko.

V spomladi, ko je mokrota se dovolj vedila, treba je metljikišče prevlačiti sem ter tje z brano in to tako močno, da se cela njiva vidi črna. S tem se vkonča trava in plevel, metljiki pa, ki ima globoko v prsti svoje korenine, se odpre prstovina in torej veselo raste tje do jeseni, če jo tudi kosiš v tretje ali celo v četrto.

Huda sovražnica metljiki je predenica in ako je v njej, izpravi se le težko. Najhitreje še se izpravi, če se vlije $\frac{1}{4}$ kilo železnega vitriola v vedro vode in se polije ta zmes hitro po košnji, če je vreme suho, na mesta, po katerih je že predenica. Metljika je izdatna in pridela se je poprek 80 do 120 novih centov na enem hektarju. Kedar je že konec metljike, lahko se poseje za njo, kar hoče, kajti metljika porabi le spodnjo prst, zgornja pa ostane rodovitna.

Sejmovi. Dne 14. aprila v Poličanah in v Zdolah. Dne 16. aprila pri M. Snežni, v Spielfeldu in v Središči. Dne 17. aprila v Kapelah. Dne 18. apr. v Sevnici in v Imenem (za svinje.)

Dopisi.

Od sv. Kristofa pri Laškem trgu. (Zahvala.) Njih veličanstvo presvitli cesar so blagodušno darilo v namen stavbe šolskega poslopja pri sv. Jederti, po c. kr. okrajnem glavarstvu v Celji, blagovolili izročiti, in izreka jim za to svetovalstvo tukajšnje občine iskreno zahvalo. Ker smo uže mnogokrat po različnih časnikih čitali, da so presvitli cesar, izlasti za šolske stavbe, dostikrat izdatne podpore darovali, za to smo se tudi mi, polnega zaupanja, do Njih veličanstva obrnili, in smo bili tudi vslišani. Bog ohrani, Bog varuj našega presvitlega vladarja!

J. Šoter, župan.

Od Pesnice. („Steirische Bauernzeitung“.) Naši nasprotniki se poslužujejo raznih sredstev, s katerimi grdijo slovensko ljudstvo. Kakor imajo v mestih znano „Marb. Zeitung“, „Deutsche Wacht“ i. dr. za gospodo, tako imajo za kmete „Steirische Bauernzeitung“, katera hujska in zapeljuje kmete, posebno slovenske, kar jih ima v svoji oblasti. Ta ne-bodiga-treba ima tudi pri nas precejšnje število naročnikov, kar pa človek od daleč lahko že spozna, kajti oni psujejo črez Slovence, črez preč. duhovščino in druge domoljube, da se jim le sline cedijo in da lahko človeka groza obhaja, če jih sliši. Pa kako bi bili drugače mogoče, saj je „B. Z.“ pravo antikristovo evangelje, če se sme tako reči. Ono se poslužuje vseh, samo ne dostojnih sredstev, da ogrdi Slovence in prečastito duhovščino, od nje pa si naši krivi pre-

roki in njih aposteljni zajemajo svojo modrost. Pač smešno se nam zdi, kako zamore te vrste ljudi tako bedastih biti, da take spake pobirajo in jih po svetu raznašajo, sicer pa tudi njih zadenejo, ker so Slovenci, čeravno so svojo narodnost že davno zatajili. Ta „B. Z.“ je za slovenskega kmeta jako strupen listič, in ni mogoče, da ona človeka ne zbega, kedar se ji enkrat uda in jo čita delj časa. —č.

Iz Braslovč. (Pojasnilo.) Dobili smo slučajno v roke 24. št. „Celjske vahtarce“, v kateri znani naš revež kot dopisnik iz Braslovč opisuje izmišljene nedostatke povodom požara, kateri je bil 16. marcija zjutraj na gospodarskem poslopju gospé Marije Vrankovič. Nočem vse neresnice imenovanega dopisa na drobno odkriti, ker je to itak že naš vrli župan storil in je moral „vahtarca“ v predzadnji svoji številki uradni popravek prinesiti; kar pa moram odločno zavrnuti, je to, da se hinavec drzne tudi pri tej priliki grajati gospodarstvo našega občinskega zastopstva in napadati nekatere povsem poštene in marljive odbornike, češ, kako slabo se je obneslo gasilno orodje, in kako zanikerno so se vedli nekateri občinski činovniki pri požaru. No, če bi bilo res tako zanikerno in slabo, bilo bi dotično poslopje popolnoma zgorelo, tako pa smo ga vsaj deloma obranili pred ognjem, in vsa druga bližnja poslopja so bila preteče nevarnosti obvarovana. Vprašal bi pač dopisnika, zakaj je pozabil omeniti in grajati, da je krčma posestnice poškodovanega poslopja med požarom napajala znane ponočne razgrajalce z žganjicó, ti pa so potem, ne da bi gasilni, marljive gasilce ovirali in poštene ljudi s psovkami napadali. Ali mi poznamo njegovo namero: njemu ni za resnico, ampak, jezeč se, da stoji naš narodni občinski zastop na tako krepkih nogah, hoče ga pred svetom črniti, ker se mu doma ne posreči. Le škoda za-nj, kajti zavedni Braslovčani ne iščejo sveta v listih naših nasprotnikov, in zlasti ne v Celjski vahtarci. Uverjeni smo, da je za vsako društvo in za javno življenje sploh zmerna in pametna opozocija, ki ne izvira iz sebičnih namenov, zdrava in dobrodejna, a če bodo gospodje pri tekali pod obrambo „vahtarce“, potem jim je, ako je tudi med njimi nekdanji starosta našega vrlega „Sokola“ in „zaupni“ mož posojilnice, za vselej odklenkalo. Pametnežem za danes dosti!

Od Male nedelje. (Sloga jači.) Slovenci, kar nas biva po našej domovini, potegujemo se za naše pravice in nočemo nikomur krivice. Tako so se že potegovali pa tudi naši dedje za nje, in se je pred več ko 300 leti že uradovalo po gradovih slovenskim strankam. Mi potegnemo pa se tem lažje za naše pravo, ko imamo narodnih mož, voditeljev, kakor jih so naši starinci še le malo imeli. Nahajajo se tudi